

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی ارشد
شناخت اندیشه های امام خمینی (ره)

گروه علوم انسانی

مصوب ششصد و نود و سومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

مورخ ۱۳۸۷/۴/۲۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناخت اندیشه های امام خمینی (ره)

کمیته تخصصی: الهیات و فلسفه

گروه: علوم انسانی

رشته: شناخت اندیشه های امام خمینی (ره) گرایش:

کدرشته:

دوره: کارشناسی ارشد

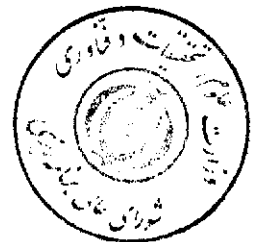
شورای برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۴/۲۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد شناخت اندیشه های امام خمینی (ره) که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناخت اندیشه های امام خمینی (ره) از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ه: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۸۷/۴/۲۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد شناخت اندیشه های امام خمینی (ره) در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره ششصد و نود و سومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ

۸۷/۴/۲۹

در خصوص شناخت اندیشه های امام خمینی (ره)

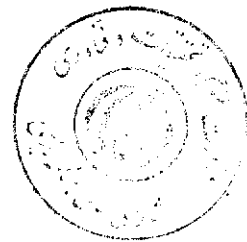
۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناخت اندیشه های امام خمینی (ره) که از طرف گروه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره ششصد و نود و سومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۸۷/۴/۲۹ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد شناخت اندیشه های امام خمینی (ره) صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

محمد مهدی زاهدی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

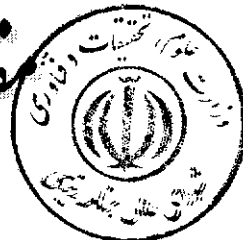
رجبعلی برزونی

دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

رشته شناخت اندیشه های امام خمینی (س)

مقطع کارشناسی ارشد

پیشنهادی گروه علوم انسانی

فهرست عناوین

فصل اول: مشخصات کلی

۱. مقدمه
۲. اهداف
۳. ضرورت و اهمیت
۴. تعداد واحدها
۵. طول دوره
۶. شیوه آموزش و ارزیابی فراگیران
۷. شرایط پذیرش
۸. مواد و ضرایب امتحانی برای ورود به رشته

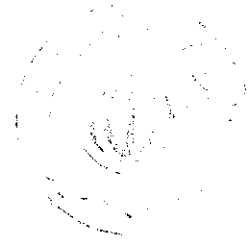
فصل دوم: برنامه

۱. درس اصلی و اجباری رشته شناخت اندیشه‌های امام خمینی
۲. درس جزئی رشته شناخت اندیشه‌های امام خمینی

فصل سوم: سرفصل دروس

فصل اول

مشخصات کلی

بسم الله الرحمن الرحيم

۱. مقدمه

از ویژگی های مکتب حیات بخش شیعی پرورش عالمان الهی و قدسی است که احیای جوامع بشری و تربیت نفوس را سرلوحه زندگی حیات بخش خویش قرار داده اند و خود به مثابه ستارگان درخشانی اند که در پرتو نور آنان هدایت بشری به سوی صراط مستقیم میسر می گردد .

در عصر بحران معنویت ، شخصیتی از سلاله پاکان ، عالمی فرهیخته، دین شناسی جامع نگر ، فقیهی نوآور و عارفی واصل، سیاستمداری از نسل ساسة العباد پرچم نبوی و ولوی را بر دوش کشید و اسلام ناب محمدی را تجدید حیات نمود و با مجاهدت های خویش روح تازه ای به کالبد دنیای اسلام دمید. بی تردید حفظ و تقویت مبانی انقلاب اسلامی و نظام مقدس جمهوری اسلامی در پرتو شناخت دقیق و روشمند اندیشه های تابناک بنیانگذار جمهوری اسلامی امام خمینی (س) و عمل به آنها خواهد بود و از این رهگذر می توان چهره درخشانی را از این نظام برای جهانیان به نمایش گذاشت و تاثیر عمیق و شگرف شعاع اندیشه های آن راد مرد الهی را در جهان کنونی مشاهده کرد و برای نیل به این هدف مهم و نیز تحقق و گسترش اندیشه های بلند امام خمینی (س)، همه در سایه آشنایی و معرفت نسبت به اندیشه های ایشان امکان پذیر می گردد. از این رو گروه علوم انسانی در نظر دارد تا با طراحی و راه اندازی دوره کارشناسی ارشد رشته شناخت اندیشه های امام خمینی (س) همراه با پرورش اساتید و امام شناسان مبرز، خلا ناشی از کمبود استاد را جبران نموده و پاسخگوی نیازهای موجود باشد .

۲. اهداف

۱. تربیت محقق و مدرس در اندیشه های ناب حضرت امام جهت تأمین اساتید مورد نیاز آموزش اندیشه های امام (س) و ایجاد بستر مناسب جهت تحقیق و پژوهش در آثار و اندیشه های ایشان
۲. ترویج و بسط اندیشه های امام خمینی (س) در میان اقشار مختلف جامعه به خصوص فرهیختگان و نخبگان جامعه
۳. استخراج و بازخوانی اندیشه های مختلف امام از آثار ایشان
۴. تبیین و تحلیل آموزه های امام خمینی (س) و پرهیز از هر گونه تحریف
۵. بسط نوع دین شناسی امام خمینی (س) به منظور گریز از تحجر و التقاط و پاس داشت خصیصه های اصیل معنوی و عقلانی و اجتماعی - سیاسی اسلام و انتقال آنها به نسل آینده

۳. ضرورت و اهمیت

به دلیل استقبال مراکز و نهادهای دولتی نسبت به برگزاری دوره‌های آموزشی اندیشه‌های امام خمینی (س) و با توجه به تبصره ۳ ماده ۱۰۸ برنامه چهارم توسعه که تمام مراکز و نهادها را ملزم به ترویج اندیشه‌های امام (س) نموده است.

از سوی دیگر، رشد روز افزون سؤالات و شبهات نسل جوان در حوزه باورهای دینی، ارزشهای اخلاقی، انقلابی و ملی و همچنین اشتیاق آنان به آگاهی عمیق و مستند در این حوزه‌ها، لزوم تقویت کیفی و توجه جدی به روزآمدی دروس و استادان اندیشه‌های حضرت امام (س) را موجب شده است.

با توجه به این امور تأسیس رشته دانشگاهی تربیت مدرس اندیشه‌های امام خمینی در مقطع کارشناسی ارشد برای تأمین و تربیت مدرسان متخصص، آگاه به فضای حوزه و دانشگاه و نیازهای نسل جوان که به صورت ضابطه مند و روشمند به اندیشه‌های حضرت امام (س) احاطه داشته باشند ضرورت می‌یابد.

۴. تعداد واحدها

تعداد واحدهای درسی این رشته ۳۲ واحد به شرح زیر می‌باشد.

دروس اصلی ۲۸ واحد

پایان‌نامه ۴ واحد

جمع ۳۲ واحد

دروس جبرانی ۲۴ واحد

تبصره: دانش‌پژوهانی که از رشته‌ای نامتجانس وارد این دوره شده‌اند موظفند دروسی را که از سوی گروه آموزشی تعیین می‌شود الزاماً به صورت جبرانی بگذرانند و حداکثر دروس جبرانی برای هر گرایش ۲۴ واحد می‌باشد.

۵. طول دوره

طول دوره کارشناسی ارشد مدرسی اندیشه‌های امام خمینی حداقل ۲/۵ سال است که براساس آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد طی چهار نیم سال و هر نیمسال شانزده هفته ارائه می‌گردد. در این مدت دانش‌پژوهان باید پایان‌نامه خود را بگذرانند و از آن دفاع نمایند.

تبصره: چنانچه به تشخیص گروه آموزشی، مدت فوق برای گذراندن دروس و یا اتمام پایان‌نامه کافی نباشد با موافقت گروه حداکثر ۲ نیم سال دیگر به مدت فوق اضافه می‌شود.

۶. شیوه آموزش و ارزیابی دانش‌پژوهان

در این دوره ها تاکید بر پژوهش است و به اصطلاح آموزش، پژوهش محور خواهد بود به این ترتیب که در کلاس درس، استاد مربوطه پس از ارائه مطالب مورد نیاز و معرفی منابع، از دانش‌پژوهان می‌خواهد تا با مراجعه به منابع تعریف شده تحقیقات خود را انجام داده و در جلسات بعد نتایج تحقیق خود را بصورت تحقیق یا کنفرانس در کلاس ارائه نمایند. در این دوره ها، هدف، تعمیق آگاهی نسبت به اندیشه‌های امام از طریق ارائه

سرنخ های مربوط به اندیشه های امام (س) توسط استاد مربوطه و تحقیق با مراجعه به منابع توسط دانش پژوهان می باشد. لذا برای ارزیابی دانش پژوهان از دو نمره استفاده می شود:

۱- نمره تحقیق یا کنفرانس ۲- نمره کتبی

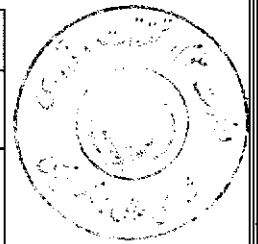
معدل مجموع نمرات فوق نمره ارزیابی درس در طول نیمسال تلقی می گردد لازم به ذکر است که نمره تحقیق یا کنفرانس دارای ضریب ۲ می باشد .

۷. شرایط پذیرش

۱. سطح ۲ حوزه. با ارائه گواهینامه معتبر از شورای مدیریت حوزه علمیه قم یا مراکز حوزوی شهرستان های مورد تأیید شورای مدیریت حوزه علمیه قم یا کارشناسی الهیات و معارف اسلامی
  ۲. قبولی در آزمون ورودی اختصاصی و مصاحبه شفاهی
- تبصره: این آزمون با نظارت سازمان سنجش و به صورت متمرکز برای کلیه مراکز مجری برگزار خواهد شد.

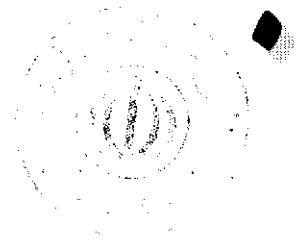
۸. موارد و ضرایب امتحانی برای ورود به رشته

ردیف	نام درس	ضریب
۱	ادبیات فارسی	۱
۲	ولایت فقیه امام خمینی و مبحث ولایت فقیه از کتاب البیع حضرت امام (س)	۳
۳	فلسفه (بدایة الحکمة)	۲
۴	کلام (تلخیص الاهیات)	۲
۵	منطق	۲
۶	تحریر الوسیله (کتاب جهاد، امر به معروف و نهی از منکر)	۳
۷	کفایه الاصول جلد ۱	۲
	مجموع ضریب	۱۵

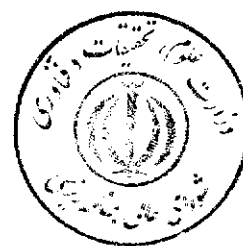
فصل دوم

برنامه و جد اول دروس

الف) جدول دروس اصلی

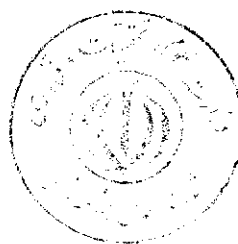
ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			صفحه
			جمع	نظری	عملی	
۱	اندیشه اخلاقی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۱۲
۲	اندیشه عرفانی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۱۳
۳	اندیشه فقهی امام (۱)	۲	۳۴	۳۴	-	۱۴
۴	اندیشه فقهی امام (۲)	۲	۳۴	۳۴	-	۱۵
۵	اندیشه اصولی امام (۱)	۲	۳۴	۳۴	-	۱۶
۶	اندیشه اصولی امام (۲)	۲	۳۴	۳۴	-	۱۷
۷	اندیشه تفسیری امام	۲	۳۴	۳۴	-	۱۸
۸	اندیشه حدیثی - رجالی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۱۹
۹	اندیشه فلسفی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۲۰
۱۰	اندیشه کلامی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۲۱
۱۱	اندیشه سیاسی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۲۲
۱۲	اندیشه اجتماعی امام	۲	۳۴	۳۴	-	۲۳
۱۳	رهبری و مدیریت امام	۲	۳۴	۳۴	-	۲۴
۱۴	متون انگلیسی	۲	۳۴	۳۴	-	۲۵
۱۵	پایان نامه	۴	۱۳۶	-	۱۳۶	
جمع		۳۲	۶۱۲	۴۷۶	۱۳۶	

ب) جدول دروس جبرانی

صفحه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
		عملی	نظری	جمع			
۲۷	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات اخلاق اسلامی	۱
۲۸	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات و مبانی عرفان نظری و عملی	۲
۲۹	-	-	۳۴	۳۴	۲	فلسفه فقه	۳
۳۰	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات تفسیر	۴
۳۱	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات علوم رجال و حدیث	۵
۳۲	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات علم فلسفه	۶
۳۳	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات علم کلام	۷
۳۴	-	-	۳۴	۳۴	۲	کلیات اندیشه سیاسی در اسلام	۸
۳۵	-	-	۳۴	۳۴	۲	روش تحقیق	۹
۳۶	-	-	۳۴	۳۴	۲	ادبیات فارسی	۱۰
۳۷	-	-	۳۴	۳۴	۲	زبان انگلیسی (۱)	۱۱
۳۸	-	-	۳۴	۳۴	۲	زبان انگلیسی (۲)	۱۲
		-	۴۰۸	۴۰۸	۲۴	جمع	

دانشجویانی که در سطح ۲ و یا مقطع کارشناسی برخی از این عناوین را گذرانده باشند به تشخیص آموزش، از گذراندن آن درس معاف خواهند بود.

فصل سوم

سر فصل های درس

سر فصل ہامی دروس اصلی

اندیشه اخلاقی امام(س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات اخلاق اسلامی
هدف: آگاهی دانش پژوهان با کلیات اخلاق امام خمینی(س)	

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی (تعریف، موضوع، هدف)
۲. تفاوت اخلاق و عرفان عملی
۳. مکاتب و روش‌های اخلاقی در اسلام
۴. رابطه اخلاق و دین و علوم اسلامی از دیدگاه امام
۵. فضائل اخلاقی و شیوه‌های اکتساب نظیر اخلاص، ذکر، شکر از دیدگاه امام
۶. ردائل اخلاقی و شیوه‌های علاج آن نظیر ریا، غفلت، کفران از دیدگاه امام
۷. اخلاق در عرصه خانواده از دیدگاه امام
۸. اخلاق در عرصه حکومت و زمامداری از دیدگاه امام
۹. اخلاق در سایر عرصه‌های اجتماعی و فردی از دیدگاه امام

منابع اصلی

۱. چهل حدیث	۷. کشف الاسرار
۲. شرح حدیث جنود عقل و جهل	۸. صحیفه نور و صحیفه امام
۳. سر الصلاة	۹. نامه‌های عرفانی امام
۴. آداب الصلاة	۱۰. جهاد اکبر
۵. مصباح الهدایه	۱۱. رابطه نیت و اخلاص (فقیه یزدی)
۶. تعلیقات علی شرح فصوص الحکم و مصباح الانس	۱۲. سمینار بررسی سیره نظری و عملی امام خمینی

منابع فرعی

۱. اوصاف الاشراف
۲. منازل السائرین
۳. المحجۃ البیضاء
۴. جامع السعادات
۵. تهذیب الاخلاق
۶. مدارج الکمال

اندیشه عرفانی امام (س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات و مبانی عرفان نظری و عملی
هدف: آگاهی دانش‌پژوهان با کلیات عرفان امام خمینی (ره)	

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی (تعریف، موضوع، هدف، منزلت عرفان و مکاتب عرفانی در اسلام)
۲. مکاتب و روش‌های عرفانی در اسلام
۳. رابطه عرفان و دین و علوم اسلامی از دیدگاه امام
۴. شریعت، طریقت و حقیقت از دیدگاه امام
۵. توحید ناب از دیدگاه امام
۶. انسان کامل از دیدگاه امام

منابع اصلی

۱. چهل حدیث	۷. التعلیقہ علی الفوائد لرضویہ
۲. شرح حدیث جنود عقل و جهل	۸. صحیفه نور و صحیفه امام
۳. سر الصلاة	۹. نامه‌های عرفانی امام
۴. آداب الصلاة	۱۰. تفسیر سوره حمد
۵. مصباح الهدایه	۱۱. جهاد اکبر
۶. تعلیقات علی شرح فصوص الحکم و مصباح الانس	۱۲. سیری در اندیشه عرفانی حضرت امام خمینی

منابع فرعی

۱. مصباح الهدایه (عزالدین کاشانی)
۲. تمهید القواعد (ابن ترکه اصفهانی)
۳. جامع الاسرار و منبع الانوار (سید حیدر آملی)
۴. شرح مقدمه فیصری بر فصوص الحکم (جلال الدین آشتیانی)
۵. حماسه و عرفان (جوادی آملی)
۶. نقش امام خمینی در جهان معاصر (نعمت الله باوند)

اندیشه فقهی امام خمینی (س) (۱)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	فلسفه فقه

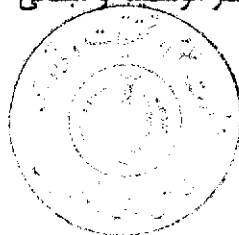
هدف: آگاهی دانش پژوهان از دیدگاه‌های کلان فقهی امام خمینی (س)

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی (تعریف و جایگاه علم فقه)
۲. اهداف و قلمرو علم فقه
۳. رابطه فقه با سایر علوم
۴. مبانی علم فقه
۵. نظام مندی احکام دین

منابع اصلی

۱. کتاب‌های فقهی و اصولی امام خمینی (س)
نظیر: تحریر الوسیله، البیع، مکاسب
محرمه، الخلل فی الصلاة، انوار الهدایه، منهاج
الاصول، الرسائل
  ۲. تقریرات درس امام خمینی نظیر: البیع،
تهذیب الاصول، تنقیح الاصول و معتمد
الاصول
  ۳. شروح تحریر الوسیله نظیر مدارک تحریر
الوسیله، مستند تحریر الوسیله و مبانی
تحریر الوسیله
۴. مجموعه مقالات کنگره زمان و مکان
  ۵. تبیین ۴۵
  ۶. مکتب فقهی امام
  ۷. اجتهاد و نوپردازی در اندیشه امام خمینی
  ۸. موازین قضایی از دیدگاه امام خمینی
  ۹. سیری در کشف الاسرار (حکومت اسلامی
(سید احمد خمینی)
  ۱۰. نهمین کنفرانس اندیشه اسلامی
  ۱۱. امام راحل و فقه سنتی (محمدی گیلانی)

منابع فرعی

۱. التشریح الاسلامی (محمد تقی مدرسی)
۲. منابع الفقه الاسلامی و مصادره (جعفر سبحانی)
۳. المدخل الفقہی العام (احمد مصطفی زرقاء)
۴. مبادی علم الفقه (عبدالهادی فضلی)

اندیشه فقهی امام خمینی (س) (۲)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	اندیشه فقهی امام خمینی (س) (۱)
هدف: آگاهی دانش پژوهان از دیدگاه‌های کلان فقهی امام خمینی (س)	

سرفصل درس

۱. نظریه تأثیر زمان و مکان در فقه (پیشینه تاریخی بحث، تحلیل مفاهیم، شرح پیامدها و ذکر برخی از مصداق‌ها).
۲. تئوری ولایت مطلقه فقیه (پیشینه و شرح پیامدهای قبول آن)
۳. نگاه حکومتی به فقه (مبانی، ویژگی‌ها، پیامدها)
۴. نگاه پر رنگ عقلائی به مباحث معاملات

منابع اصلی

۱. کتاب‌های فقهی و اصولی امام خمینی (س) نظیر: تحریر الوسیله، البیع، مکاسب محرمة، الخلل فی الصلاة، انوار الهدایه، منهج الاصول، الرسائل
۲. تقریرات درس امام خمینی نظیر: البیع، تهذیب الاصول، تنقیح الاصول و معتمد الاصول
۳. شروح تحریر الوسیله نظیر مدارک تحریر الوسیله، مستند تحریر الوسیله و مبانی تحریر الوسیله
۴. مجموعه مقالات کنگره زمان و مکان
۵. تبیان ۴۵
۶. مکتب فقهی امام
۷. اجتهاد و نوپردازی در اندیشه امام خمینی
۸. موازین قضایی از دیدگاه امام خمینی
۹. سیری در کشف الاسرار (حکومت اسلامی) (سید احمد خمینی)
۱۰. نهمین کنفرانس اندیشه اسلامی
۱۱. امام راحل و فقه سنتی (محمدی گیلانی)

منابع فرعی

۱. التشریح الاسلامی (محمد تقی مدرسی)
۲. منابع الفقه الاسلامی و مصادره (جعفر سبحانی)
۳. المدخل الفقہی العام (احمد مصطفی زرقاء)
۴. مبادی علم الفقه (عبدالهادی فضلی)

اندیشه اصولی امام خمینی(س) (۱)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	—

هدف: آگاهی دانش پژوهان از رویکردهای کلان اصولی امام خمینی(س)

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی(تعریف و جایگاه علم اصول)
۲. رابطه اصول با فقه ، کلام ، فلسفه و کاستی های آن
۳. مکاتب مهم اصولی و تعلق خاطر امام خمینی به آن
۴. اعتبار و جایگاه منابع اصولی از دیدگاه امام خمینی
۵. شئون معصوم
۶. ماهیت حکم و انواع آن

منابع اصلی:

۱. کتابهای فقهی و اصولی امام خمینی(س) نظیر: تحریرالوسیله،البیع، مکاسبمحرمه، الخلل فی الصلاة، انوار الهدایه، منهاج الاصول، الرسائل
۲. تقریرات درس امام خمینی نظیر: البیع، تهذیب الاصول، تنقیح الاصول، معتمد الاصول و جواهر الاصول

منابع فرعی:

۱. المدخل الی اصول الفقه الجعفری (یوسف عمرو موسی)
۲. المدخل الی اصول الفقه الاسلامی
۳. منابع الفقه الاسلامی و مصادره (جعفر سبحانی)
۴. الاجتهاد اصوله و احکامه(بحر العلوم)

اندیشه اصولی امام خمینی(س) (۲)

نوع درس	اصولی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	اندیشه اصولی امام خمینی(س) (۱)
هدف: آگاهی دانش پژوهان از رویکردهای کلان اصولی امام خمینی(س)	

سرفصل درس

۱. نوآوری‌های امام خمینی(س) در زمینه اصول فقه مانند:
۲. مباحث الفاظ (موضوع له الفاظ در استعمالات مجازی)
۳. حقیقت انشاء و ماهیت احکام شرعی
۴. «قدرت» در متعلق تکالیف شرعی
۵. نحوه اخذ قصد قربت در متعلق تکلیف
۶. خطابات قانونی
۷. خطابات ترتیبی
۸. اجتماع امر و نهی
۹. جعل و ماهیت احکام شرعی
۱۰. ادله فقهی (شهرت، اجماع، عرف، سیره عقلی و ...)

منابع اصلی:

۱. کتاب‌های فقهی و اصولی امام خمینی(س) نظیر: تحریر الوسیله، البیع، مکاسب‌محرمه، الخلل فی الصلاة، انوار الهدایه، منهاج الاصول، الرسائل
۲. تقریرات درس امام خمینی نظیر: البیع، تهذیب الاصول، تنقیح الاصول، معتمد الاصول و جواهر الاصول

منابع فرعی:

۱. المدخل الی اصول الفقه الجعفری (یوسف عمرو موسی)
۲. المدخل الی اصول الفقه الاسلامی
۳. منابع الفقه الاسلامی و مصادره (جعفر سبحانی)
۴. الاجتهاد اصوله و احکامه (بحر العلوم)

اندیشه تفسیری امام خمینی(س)

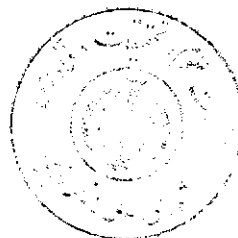
نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات تفسیر
هدف: آشنا نمودن دانش پژوهان با اندیشه‌های تفسیری امام خمینی(س)	

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی (تعریف، رابطه تفسیر با سایر علوم مبانی علم تفسیر اهمّ مشرب‌های تفسیری)
۲. مشرب تفسیری امام خمینی
۳. منزلت قرآن از نظر امام
۴. امام خمینی(س) و زبان قرآن
۵. امام خمینی(س) و تأویل و هرمنوتیک
۶. مراتب فهم قرآن و موانع آن در نگاه امام خمینی(س)
۷. تفسیر به رأی از منظر امام خمینی
۸. برگزیده‌ای از تفسیر امام خمینی(س) (سوره حمد، دیگر آیات از کتاب آداب الصلاة، سر الصلاة و...)

منابع اصلی

۱. آداب الصلاة
۲. اربعین حدیث
۳. اسرار الصلاة
۴. تبیان‌ها به ویژه تبیان ۱۳
۵. تفسیر سوره حمد
۶. شرح حدیث عقل و جهل
۷. شرح دعای سحر
۸. صحیفه نور و صحیفه امام
۹. تفسیر قرآن مجید برگرفته از آثار امام خمینی(س)، سید محمدعلی ایازی
۱۰. تفسیر و شواهد قرآنی در آثار امام خمینی(س)، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

منابع فرعی

۱. البیان(خوئی)
۲. التمهید(معرفت)
۳. روش شناسی تفسیر(جمعی از محققان)
۴. الاتقان(سیوطی)
۵. اصول التفسیر و قواعد(العک)
۶. التفسیر و المفسرون(ذهبی)
۷. مقدمات فی علم التفسیر(قباچی)
۸. متأهل العرفان(زرقانی)
۹. البرهان(زرکشی)
۱۰. اصول و مبانی تفسیر قرآن(عمید زنجانی)

اندیشه حدیثی - رجالی امام خمینی (س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات مبانی رجال و حدیث
هدف:	آشنا نمودن دانش پژوهان با اندیشه‌های حدیثی و رجالی امام خمینی (س)

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی تعریف (فقه الحدیث، رجال، درایه)، نقش علوم حدیث در اجتهاد، روش و مشرب‌های رجالی تاریخچه مباحث علوم حدیث
۲. امام و کتب حدیثی شیعه
- نهج البلاغه، مصباح الشریه، فقه الرضا، تفسیر عیاشی، تحف العقول و کتب احادیث فقهی.
۳. مبانی رجالی امام خمینی (س)
- ملاک حجیت حدیث، توثیقات عامه، اصحاب اجماع.
۴. مبانی امام در فقه الحدیث
- عنصر زمان و مکان، توجه به عرف و عقل و امور عقلایی نقد متن حدیث.
۵. مبانی امام در درایه الحدیث
- المکاسب المحرمه، کتاب الطهاره، کتاب البیع انوار الهدایه، الرسائل، تهذیب الاصول.
- روش فقه الحدیث حضرت امام خمینی

تذکره: منابع این درس از کتاب‌های فقهی و اصولی ایشان که مباحث رجالی و حدیثی را مطرح کرده‌اند (نظیر کتاب البیع، مکاسب محرمه، کتاب الطهاره، الاجتهاد و التقليد و الاستصحاب) استخراج می‌شود.

منابع فرعی

۱. معجم مصطلحات الرجال و الدراية (جدیدی نژاد)
۲. مقابس الهدایه (مامقانی)
۳. تدریب الراوی (سیوطی)
۴. بحوث فی فقه الرجال (فانی)
۵. پژوهشی در تاریخ حدیث شیعه (معارف)
۶. اضواء علی السنه المحمديه (ابوریه)
۷. معجم رجال الحدیث (آیت الله خوئی)
۸. کلیات فی علم الرجال (جعفر سبحانی)
۹. اصول الحدیث و احکامه (جعفر سبحانی)
۱۰. علم الحدیث و درایه الحدیث (شانه چی)
۱۱. دراسات فی الحدیث و المحدثین (معروف حسنی)
۱۲. تدوین السنه الشریعه (حسینی جلالی)
۱۳. مبانی حجیت آرای رجالی (صرامی)

اندیشه فلسفی امام خمینی (س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات علم فلسفه و کلام
هدف: آشنایی دانش پژوهان با مهم‌ترین دیدگاه‌های فلسفی امام خمینی (س)	

سرفصل درس

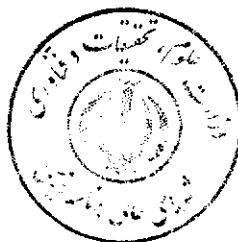
۱. مباحث مقدماتی (تعریف و موضوع، هدف و روش فلسفه)
۲. اصول مهم مکاتب مشهور فلسفی (فلسفه مشاء، اشراق و حکمت متعالیه)
۳. دیدگاه‌ها و ابتکارات امام در زمینه مسایل فلسفی
۴. دیدگاه‌های امام در زمینه مسایل مهم فلسفی
۵. ابتکارات و تقریرات جدید امام از برخی مسایل فلسفی

منابع اصلی

۱. تقریرات فلسفه، طلب و اراده و...
۲. کتاب‌های عرفانی نظیر مصباح الهدایه، شرح دعای سحر و...
۳. کتابهای اصولی نظیر انوار الهدایه، مناهج الوصول و...

منابع فرعی

۱. آموزش فلسفه (مصباح یزدی)
۲. اصول فلسفه و روش رئالیسم (علامه طباطبائی)
۳. فلسفتنا (شهید صدر)
۴. نه‌ایة الحکمه (علامه طباطبائی)
۵. نهضت فلسفی امام خمینی (ضیائی)

اندیشه کلامی امام خمینی(س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات علم فلسفه و کلام
هدف:	آشنایی دانش پژوهان با ابتکارات و دیدگاه‌های مهم کلامی امام خمینی(س)

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی
  - تعریف و موضوع
  - علم کلام هدف و روش علم کلام
  - اصول مهم مکاتب مشهور کلامی (معتزله، اشاعره و امامیه)
۲. دیدگاه‌ها و ابتکارات امام در زمینه مسایل کلامی
  - دیدگاه‌ها و ابتکارات امام در موضوعات کلام سنتی (در توحید، عدل، نبوت، امامت و معاد)
  - دیدگاه‌ها و ابتکارات امام در مسایل جدید کلامی (اهداف دین، زبان دین، صدف و گوهر دین، کمال دین...)

منابع اصلی

۱. کشف الأسرار
۲. کتاب‌های فلسفی امام نظیر حاشیه شرح منظومه
۳. تقریرات فلسفه
۴. کتابهای عرفانی نظیر مصباح الهدایه، شرح دعای سحر و...
۵. کتاب‌های اصولی نظیر انوار الهدایه، مناهج الوصول و...
۶. صحیفه نور و صحیفه امام
۷. سیمای معصومین در اندیشه امام(س) (تبیان ۱۲)
۸. عدل الهی در اندیشه امام(س) (تبیان ۱۷)
۹. نبوت از دیدگاه امام(س) (تبیان ۴۱)
۱۰. امامت و انسان کامل از دیدگاه امام(س) (تبیان ۴۴)
۱۱. معاد از دیدگاه امام(س) (تبیان ۳۰)

منابع فرعی:

۱. مدخل مسائل جدید در علم کلام (جعفر سبحانی)
۲. ما هو علم الکلام (ربانی گلپایگانی)
۳. فی علم الکلام (محمود صبحی)
۴. مذاهب الاسلامین (بدوی)
۵. فلسفه علم کلام (ولفسن)

اندیشه سیاسی امام خمینی(س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	کلیات اندیشه سیاسی در اسلام
هدف: آشنا نمودن دانش پژوهان با اهم اصول و مبانی اندیشه سیاسی امام خمینی(س)	

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی و مفاهیم مربوط به بحث - شخصیت سیاسی امام خمینی(س) و فرازهای برجسته حیات سیاسی امام خمینی(س)
۲. دین و سیاست، دین و دولت و آزادی‌های سیاسی از منظر امام خمینی(س)
۳. مشروعیت حکومت اسلامی
- نظریه مشروعیت الهی
- نظریه مشروعیت مردمی
- نظریه مشروعیت دوگانه
۴. ولایت فقیه، شرایط، اختیارات و رابطه آن با دیگر نهادهای حکومتی از نگاه امام خمینی(س)
۵. دیدگاه‌های امام(س) پیرامون جایگاه مردم در حاکمیت اسلامی

منابع اصلی

۱. کتاب البیع ج ۲
۲. ولایت فقیه امام خمینی(س)
۳. انتخابات و مجلس از دیدگاه امام(س) (تبیان ۱)
۴. قیام عاشورا از دیدگاه امام(س) (تبیان ۳)
۵. آزادی در اندیشه امام(س) (تبیان ۲۷)
۶. سیاست خارجی و روابط بین الملل (تبیان ۲۸)
۷. قومیت ملیت و اندیشه فراملی (تبیان ۳۴)
۸. جایگاه مردم در نظام اسلامی (تبیان ۳۵)
۹. اندیشه‌های فقهی - سیاسی امام (س) کاظم قاضی زاده
۱۰. ولایت فقیه و حکومت اسلامی در اندیشه امام (تبیان ۴۵)

منابع فرعی:

۱. ولایت فقیه ولایت فقاہت و عدالت (عبدالله جوادی آملی)
۲. ولایة الامر فی عصر الغیبة (حائری)
۳. دراسات فی ولایة الفقیه (منتظری)
۴. معالم الحکومة الاسلامیه (جعفر سبحانی)
۵. فقه سیاسی (عمید زنجانی)
۶. اندیشه سیاسی در اسلام (داود فیرحی)
۷. مستندات قرآنی فلسفه سیاسی امام (لک زایی)

اندیشه اجتماعی امام خمینی(س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	—

هدف: آشنا نمودن دانش پژوهان با اهمّ اصول و مبانی اندیشه اجتماعی امام خمینی(س)

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی
  - تعریف و تبیین مفاهیم
  - رابطه دین و جامعه
  - کارکرد دین و مذهب در جامعه
۲. اندیشه اجتماعی امام خمینی(س)
  - سنت‌ها و هنجارهای اجتماعی از قبیل نظم و قانون، امنیت، تعاون، عدالت اجتماعی
  - آسیب‌های اجتماعی از قبیل فساد، فحشا، اعتیاد، بیکاری و شورش‌های اجتماعی
  - اقشار و طبقات اجتماعی از قبیل جوانان، زنان، کارگران، هنرمندان، عشایر...
  - نهادهای اجتماعی (از قبیل: رسانه‌های گروهی، خانواده، روحانیت، دانشگاه...

منابع

۱. صحیفه نور و صحیفه امام
۲. جایگاه زن در اندیشه امام (تبیان ۸)
۳. روحانیت و حوزه‌های علمیه (تبیان ۱۰)
۴. دانشگاه و دانشگاهیان (تبیان ۱۴)
۵. جوانان (تبیان ۱۶)
۶. امر به معروف و نهی از منکر (تبیان ۲۱)
۷. تبلیغات (هنر و رسانه‌ها) (تبیان ۲۳)
۸. اقشار اجتماعی از دیدگاه امام خمینی (س)
۹. اندیشه اجتماعی امام خمینی مهدی مهریزی
۱۰. سیمای زن در کلام امام خمینی
۱۱. سیمای زن
۱۲. زن از دیدگاه امام خمینی
۱۳. نقش روحانیون در جنبش تاریخی پانزدهم خرداد
۱۴. اندیشه امام خمینی درباره تغییر جامعه
۱۵. سیمای جوان در کلام امام خمینی
۱۶. روشنفکری و روشنفکران در ایران از دیدگاه امام خمینی

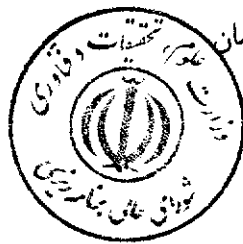
رهبری و مدیریت امام(س)

نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	—

هدف: آشنایی اجمالی با مراحل مهم رهبری و مدیریت امام خمینی(س)

سرفصل درس

- الف (مفاهیم پایه (چارچوب‌های نظری)
۱. رهبری: تعریف‌ها و مفهوم‌ها
  ۲. مدیریت: تعریف‌ها و مفهوم‌ها
  ۳. مدیریت و رهبری: تفاوت‌ها و اشتراک‌ها
- ب (مفاهیم اسلامی
۱. رهبری و مدیریت از نگاه اسلام
  ۲. نگاهی به تحقیقات انجام شده در این حوزه
- ج (رهبری و مدیریت حضرت امام(س)
۱. سیر تکوین و سطوح رهبری امام(س)
  ۲. صفات و ویژگی‌های رهبری حضرت امام(س)
  ۳. رابطه متقابل امام(س) و پیروان
  ۴. سبک‌های رهبری حضرت امام(س)
  ۵. قدرت و نفوذ رهبری حضرت امام(س)
  ۶. نقش و تأثیر کلام امام(س) در رهبری ایشان
  ۷. تصمیم‌گیری حضرت امام(س)
  ۸. رهبری در نگاه امام(س)
  ۹. رهبری امام(س) از نگاه دیگران
  ۱۰. رهبری تطبیقی امام(س) با رهبران جهان

منابع اصلی:

۱. امام، ایده‌های اسلامی و حقیقت انقلاب
۲. مقام رهبری در فقه اسلامی
۳. درآمدی بر رهبری از دیدگاه عملی اسلام
۴. تفسیر آفتاب
۵. انقلاب اسلامی ایران و مبانی رهبری امام خمینی
۶. امام خمینی نیروی الهام بخش اسلام
۷. امام خمینی و مبانی مدیریت
۸. بررسی ویژگی‌ها و شیوه‌های رهبری امام خمینی،
۹. الامام الخمينی رجل القرن الحادى و العشرين
۱۰. الامام الخمينی شراره باسم الله.

متون به زبان انگلیسی

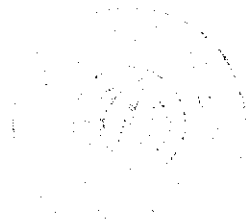
نوع درس	اصلی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	زبان عمومی (۱ و ۲) از درس‌های جبرانی
هدف: آشنا ساختن دانش پژوهان با متون به زبان انگلیسی	

سرفصل درس

استاد یک یا چند متن علمی از مباحث مربوط به گرایش را انتخاب می‌کند و تدریس می‌نماید. در صورتی که متن استوار و معتبری وجود داشته باشد که به بررسی دیدگاه‌های امام خمینی (س) پرداخته باشد دارای اولویت می‌باشد.

سرفصل های درس جبرانی

کلیات اخلاق اسلامی

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد
هدف: شناخت کلیات و مبانی اخلاق اسلامی	

سرفصل درس

۱. تعریف علم اخلاق و تفاوت و مرز آن با تعلیم و تربیت و روان شناسی ، عرفان عملی ، فقه و آداب و رسوم و ...)
۲. موضوع و قلمرو علم اخلاق (نفس و حالت ها و ملکات نفسانی)
۳. علوم مرتبط با علم اخلاق (فلسفه علم اخلاق ، فلسفه علوم تربیتی)
۴. منابع علم اخلاق (عقل ، کتاب ، سنت ، سیره و قواعد عقلانی)
۵. رابطه اخلاق و دین (استقلال اخلاق از دین ، وابستگی اخلاق به دین ، تفصیل میان بدیهیات اخلاقی و سایر موارد ...)
۶. اهداف علم اخلاق (تهذیب نفس ، تبیین راههای رسیدن به سعادت و پرهیز از شقاوت ، تقرب به خداوند ، پرورش انسان کامل)
۷. روش ها و مکاتب اخلاقی (مکتب اخلاق فلسفی ، مکتب اخلاق نقلی ، مکتب اخلاق عرفانی ، مکتب اخلاق تلفیقی و ...)

منابع

۱. فصول منتزعه (فارابی)
۲. السعاده الاسعاد (ابوالحسن عامری)
۳. تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق (ابن مسکویه)
۴. مدارج الکمال (بابا افضل مرقی)
۵. اللمع (سراج الدین طوسی)
۵. منازل السائرین (خواجه عبدالله انصاری)
۶. المحجه البیضا (فیض کاشانی)
۷. جامع السعادات (ملا محمد مهدی نراقی)
۸. تعلیم و تربیت در اسلام (مرتضی مطهری)
۹. مکتبهای تربیتی (دفتر همکاری حوزه و دانشگاه)

کلیات و مبانی عرفان نظری و عملی

نوع درس جبرانی

نوع واحد نظری

تعداد واحد ۲

پیشنیاز

هدف: شناخت کلیات و مبانی عرفان نظری

سرفصل درس

۱. معرفت‌شناسی عرفان

تعریف، موضوع، هدف

ویژگی‌های مشترک حالات عرفانی

واقعیت‌نمایی مشهود عرفانی (ابطال‌پذیری، بروز اختلافات، تناقض‌نمایی...)

تجربه عرفانی و وحی

تعبیر و زبان در عرفان

۲. عرفان نظری

تعریف، موضوع، هدف، رابطه عرفان نظری و علوم اسلامی

مبانی تصویری و تصدیقی

وجود (وحدت‌شخصیه وجود، اصالت وجود)

تجلیات و مظاهر (اسماء و صفات، مراتب تجلی، غایت، حضرات خمس...)

انسان کامل (مظهریت انسان کامل، خلافت و ولایت، حقیقت انسان، خلقت انسان...)

۳. عرفان عملی

تعریف، موضوع، هدف، رابطه عرفان عملی و علوم اسلامی

سالک و هدف از سلوک

مناز ابتدایی سلوک

منازل متوسط سلوک

منازل غایی سلوک

منابع

۱. تمهید القواعد ابن ترکه

۲. شرح فصوص الحکم قیصری

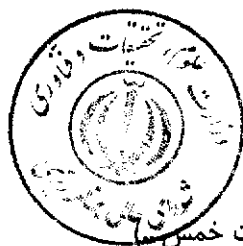
۳. مصباح الانس ابن فناری

۴. شرح منازل السائرین کاشانی

۵. مرصاد العباد نجم رازی

۶. عرفان و فلسفه استیس

۷. عرفان و منطق راسل

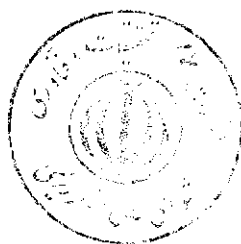
فلسفه فقه

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

هدف: نگاه بیرونی به علم فقه و شناسایی پیش فرض های آن

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی (از قبیل تعریف، موضوع، غرض، روش و رابطه فلسفه فقه با علم اصول)
۲. تعریف و اهداف علم فقه
۳. موضوع و قلمرو علم فقه
۴. جایگاه علم فقه و رابطه آن با برخی علوم دیگر (اخلاق، حقوق، جامعه شناسی، روان شناسی و...)
۵. مبانی و پیش فرض های علم فقه (رجالی «صدر»، کلامی «حقانیت»، تفسیری «معناشناسی» و...)
۶. منابع و روش های علم فقه
۷. علوم تأثیر گذار بر علم فقه (علوم ادبی، رجال، درایه، اصول فقه، تفسیر، علم الحدیث، تاریخ صدر اسلام، کلام، اخلاق، حقوق و...)
۸. عوامل تأثیر گذار بر علم فقه (خصلت های شخصی فقیه، آداب و رسوم اجتماعی، نظام سیاسی، خاستگاه و طبقه اجتماعی، فتاوی سلف و...)

منابع

۱. گفتگوهای فلسفه فقه مصطفی ملکیان و دیگران
۲. مبانی کلامی اجتهاد مهدی هادوی
۳. هرمنوتیک کتاب و سنت مجتهد شبستری
۴. درآمدی بر هرمنوتیک احمد واعظی
۵. درآمدی بر فلسفه فقه مهدی مهریزی
۶. جایگاه مبانی کلامی در اجتهاد سعید ضیائی
۷. فلسفه الشریعة مصطفی ابراهیم زلمی
۸. مقاصد الشریعة الاسلامیة ابن عاشور
۹. مقاصد الشریعة و مکارمها علال فاسی
۱۰. المقاصد العامة للشریعة الاسلامیة یوسف حامد العالم
۱۱. فلسفه التشريع فی الاسلام صبحی محمصانی
۱۲. ضوابط المصلحة الفقه الاسلامی محمد سعید بوطی
۱۳. نقش علوم بشری در اجتهاد (مجله نقد و نظر ش ۵) صادق لاریجانی
۱۴. درآمدی بر قلمرو فقه (مجله نقد و نظر ش ۶) مهدی مهریزی
۱۵. فلسفه فقه در نظر خواهی از دانشوران (مجله نقد و نظر ش ۱۲) مصطفی ملکیان، صادق لاریجانی، سیدمصطفی محقق داماد و علی عابدی شاهرودی

کلیات تفسیر

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد
هدف: شناخت کلیات و مبانی تفسیر	

سرفصل درس

۱. موضوع و تعریف تفسیر و تفاوت آن با تاویل و استظهار
  ۲. اقسام تفسیر (تفسیر مجاز ، تفسیر ممنوع ، تفسیر به رأی)
  ۳. اطلاعات و علوم لازم در تفسیر (لغت ، صرف ، نحو ، معانی ، بیان و بدیع ، قرائت ، اصول فقه ، منطق ، اسباب نزول و آگاهی از فضای نزول ، حدیث ، کلام و ...)
  ۴. منابع تفسیر (قرآن ، سنت ، عقل ، قواعد عقلایی و ...)
  ۵. اصول و مبانی تفسیر (اصول و مبانی کلامی ، اصول و مبانی لغوی و ادبی و اصول و مبانی بلاغی و ...)
- شرایط تفسیر
۶. روش ها و مکاتب تفسیری (تفسیر روایی ، تفسیر قرآن به قرآن ، تفسیر باطنی ، تفسیر عقلی ، تفسیر ظاهری ، تفسیر ادبی ، تفسیر علمی و تفسیر به رأی)

منابع

۱. المبادئ العامة لتفسير القرآن (علی الصغير)
۲. اصول التفسير و قواعده (خالد عبد الرحمن عك)
۳. مناهج التفسير (جوينی)
۴. مبانی و روش های تفسیری
۵. دراسات في القرآن (سيد احمد خليل)
۶. المنهج الاثري في تفسير القرآن الكريم (هدى جاسم محمد ابو طيره)
۷. تلخيص التمهيد (محمد هادى معرفت)
۸. التفسير و المفسرون (محمد حسين ذهبى)
۹. مناهل العرفان (عبد العظيم زرقانى)
۱۰. التاويل (محمد هادى معرفت)
۱۱. مكتب تفسيرى اشارى (سليمان آتش)

کلیات علوم رجال و حدیث

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

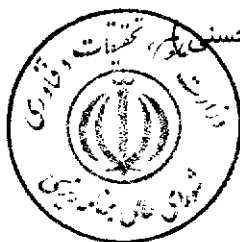
هدف: شناخت کلیات و مبانی علوم رجال و حدیث

سرفصل درس

۱. تعریف علم رجال ، درایه و فقه الحدیث
۲. دیدگاه ها در باره نقش رجال و درایه در اجتهاد
۳. دیدگاه ها درباره حجیت آراء رجالی
۴. مشرب های رجالی
۵. تاریخ نقل و تدوین حدیث در شیعه
۶. تاریخ نقل و تدوین حدیث در میان اهل سنت
۷. منابع مهم رجالی شیعه
۸. منابع مهم رجالی اهل سنت

منابع

۱. کلیات فی علم الرجال (جعفر سبحانی)
۲. اصول الحدیث و احکامه (جعفر سبحانی)
۳. علم الحدیث و درایه الحدیث (مدیر شانه چی)
۴. دراسات فی الحدیث و المحدثین (معروف حسینی)
۵. تدوین السنه الشریفه (حسینی جلالی)
۶. مبانی حجیت آراء رجالی (صرامی)
۷. معجم رجال الحدیث (آیت الله خویی)
۸. مقابس الهدایه (مامقانی)
۹. پژوهشی در تاریخ حدیث شیعی (معارف)
۱۰. تدریب الراوی (سیوطی)
۱۱. تدوین السنه الشریفه (محمد زهرانی)
۱۲. مباحث فی التذوین سنه المطهره (عطیه جبوری)
۱۳. السنه قبل التذوین

کلیات علم فلسفه

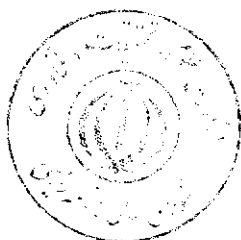
نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد
هدف: شناخت کلیات و مبانی علم فلسفه	

سرفصل درس

۱. تعریف فلسفه و تفاوت‌های آن با کلام
۲. موضوع و قلمرو فلسفه
۳. اهداف و جایگاه فلسفه
۴. رابطه فلسفه با دیگر علوم
۵. رویکرد‌ها و مشرب‌های فلسفی
۶. منابع فلسفه

منابع

۱. ماجرای فکر فلسفی در اسلام (غلامحسین ابراهیمی دینانی)
۲. آشنایی با علوم اسلامی (مرتضی مطهری)
۳. مطالعات تطبیقی در فلسفه اسلامی (سعید شیخ)
۴. آموزش فلسفه (محمد تقی مصباح یزدی)
۵. تاریخ فلسفه (فرد ریک کابلستون)

کلیات علم کلام

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

هدف: آشنایی دانش‌پژوهان با کلیات علم کلام

سرفصل درس

۱. تعریف علم کلام
۲. موضوع، هدف و روش‌های کلام
۳. تفاوت‌های علم کلام با فلسفه، عرفان، فلسفه دین
۴. جایگاه علم کلام در علوم اسلامی
۵. نام‌های علم کلام و سرشمیه
۶. رابطه علم کلام با دیگر علوم
۷. رویکردهای مختلف در کلام اسلامی کلام عقلی، کلام نقلی، کلام ترکیبی، کلام تجربی
۸. سیر تحول تاریخی علم کلام و ظهور کلام جدید (در غرب) ورود موضوعات و مباحث و مسایل جدید در جهان اسلام (مصر، بعد از حمله ناپلئون) ایران (بعد از جنگ‌های ایران و روس) هند (بعد از سقوط گورکانیان)
۹. جریان‌های کلامی امروزی در جهان اسلام

منابع

۱. فلسفه علم کلام (ولفسن)
۲. فلسفه و کلام اسلامی (وات)
۳. فی علم الکلام ج ۱ (احمد محمود صبحی)
۴. مذاهب الاسلامیین (عبدالرحمن بدوی)
۵. آشنایی با علوم اسلامی (مرتضی مطهری)
۶. درآمدی بر فلسفه دین و کلام جدید (ابوالقاسم فنایی)
۷. مقدمه گوهر (مراد عبدالرزاق لاهیجی)
۸. علم کلام و منزلت آن میان علوم (جهانگیری/ معارف)
۹. تاریخ فلسفه اسلامی (میان محمد شریف)
۱۰. قبض و بسط تئوریک شریعت (سروش)
۱۱. رساله دین شناخت (نراقی)
۱۲. مدخل مسائل جدید در علم کلام (جعفر سبحانی)
۱۳. آموزش کلام اسلامی (محمد سعیدی مهر)
۱۴. ما هو علم الکلام (علی ربانی گلپایگانی)
۱۵. تاریخ علم کلام (علی اصغر حلبی)

کلیات اندیشه سیاسی در اسلام

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

هدف: شناخت نظریه‌ها، جریانات و مکاتب سیاسی در اسلام

سرفصل درس

الف) اندیشه سیاسی در صدر اسلام

۱. زمینه‌های شکل‌گیری اندیشه‌های سیاسی در اسلام

۲. تشیع و نظریه امامت

۳. تسنن و نظریه خلافت

ب) اندیشه سیاسی در دوره میانه

۱. جریان فلسفه سیاسی

۲. جریان فقه سیاسی

ج) اندیشه سیاسی دوره معاصر

نظریه‌های جدید خلافت و امامت مثل دموکراسی، سلطنت مشروطه، جمهوری اسلامی و ولایت فقیه

منابع

۱. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان

۲. اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، حمید عنایت

۳. دولت و نظام سیاسی در اسلام، داود فیروزی

۴. اندیشه سیاسی در اسلام و ایران، حاتم قادری

۵. مراتب ظهور فلسفه سیاست در تمدن اسلامی، موسی نجفی

۶. مدخلی بر تاریخ اندیشه سیاسی در اسلام و ایران، موسی نجفی

روش تحقیق

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

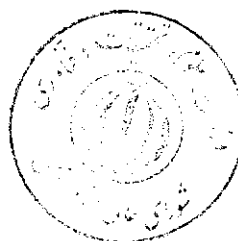
هدف: آشنایی دانشجویان با روش علمی و ضابطه‌مند تحقیق به منظور استفاده از منابع و تدوین پایان نامه

سرفصل درس

۱. مباحث مقدماتی (تعریف تحقیق، هدف و انواع تحقیق، روش علمی تحقیق و عناصر اصلی آن)
۲. طرح‌های تحقیق (تعریف طرح تحقیق، هدف از طرح و آن)
۳. مراحل تحقیق (طرح مسئله، انتخاب مسائل تحقیق، تنظیم فرضیه، تهیه طرح و برنامه تحقیق، جمع آوری و تنظیم اطلاعات، تجربه و تحلیل اطلاعات و تشخیص روابط علت و معلول نقد فرضیه‌ها، تهیه گزارش تحقیق).

منابع

۱. روش‌های تحقیق، دکتر مهدی ساده
۲. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، دکتر محمدرضا حافظ نیا
۳. روش تحقیق در علوم اجتماعی ترجمه، دکتر عبدالحسین نیک‌گهر
۴. روش تحقیق کتابخانه‌ای، دکتر جعفر نکونام

زبان و ادبیات فارسی

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

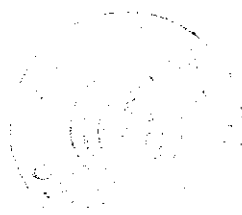
هدف: ایجاد تسلط بیشتر دانشجو زبان و ادبیات فارسی و آشنایی با قواعد و شیوه‌های نگارش به گونه‌ای که دانش‌جو توانایی تحریر مقاله و پایان‌نامه دانشگاهی را به زبان ساده و صحیح داشته باشد.

سرفصل درس

۱. آیین نگارش (آشنایی با آیین نگارش، ساده نویسی، درست نویسی، زیبا نویسی، رسم الخط و املاء درست کلمات، علامت‌گذاری، یادداشت برداری و فیش برداری)
۲. مسائل کلی ادبیات (انواع نظم و نثر، صنایع ادبی، سبک‌های شعر فارسی)
۳. آشنایی با نمونه‌های نظم و نثر (دانشجو در این بخش با مجموعه‌ای از آثار نظم و نثر متقدمات و معاصران آشنا خواهد شد).

منابع

۱. آیین نگارش پیشرفته و مقدمات، دکتر احمد احمدی گیوی
۲. راهنمای نگارش و ویرایش، دکتر یاحقی - دکتر ناصح
۳. آیین نگارش علی سلطانی گردفرامری راهنمای نویسنده و ویراستار، ایرج جهانشاهی
۴. سبک شناسی، محمدتقی بهار
۵. نثر فارسی (گلستان، اخلاق ناصری، کیمیای سعادت، متون فارسی بعد از مشروطیت)
۶. نظم فارسی (از حافظ، سعدی، مولوی و...).

زبان انگلیسی (۱)

نوع درس	جبرانی
نوع واحد	نظری
تعداد واحد	۲
پیشنیاز	ندارد

هدف: آشنایی با زبان انگلیسی در حد استفاده از دایرةالمعارف اسلام و پل ادوارد.

سرفصل درس

برگزیده‌ای از متون به تناسب گرایش از دایرةالمعارف پل ادوارد اسلام متناسب با توانایی و استعداد دانش پژوهان.

زبان انگلیسی (۲)

جبرانی عمومی گرایشها

نظری

۲

ندارد

نوع درس

نوع واحد

تعداد واحد

پیشنیاز

هدف: آشنایی با زبان انگلیسی در حد استفاده از دایرةالمعارف اسلام و پل ادوارد.

سرفصل درس

برگزیده‌ای از متون به تناسب گرایش از دایرةالمعارف پل ادوارد اسلام متناسب با توانایی و استعداد دانش پژوهان.

